

գուր գիտականերն՝ ինչպէս բարդ բարդ ծփան. նայէ դա շիկորակ շրթանց շարժմունքը, դա զմրուխտէ աչաց հրեղէն թաւալմունքը, երկխորշեայ ռնգանց բարակ շնչառութիւնը, դա գեղեցիկ զլխոյն հեզիկ պտոյտքը, դա ճօճ թւոյ թափ տալը. դա դռոյթ տուող ոտից դոփիւնը, որ ոչ միայն անդրին՝ ի պատուանդանէն կտրեցին, այլ բոլոր անձին ներքին ազդուածքէն ուժ առած՝ այնպէս սաստկութեամբ մը գեանին կից կու տան, որ օգտապարիկ գունտէն աւելի շոյտ և բարձր պիտի ցատքէր յերկնից միջոց, թէ որ դեռ ճակտին վրայ չըլլար մատն աստուածային. որ իբրև ամեն հի երկվար մը՝ սանձով, կամ ծխով հողմով զննուած պատրաստ նաւ

մը՝ խարսխով, դեռ բռներ է զայն. բայց այնպէս մը կ'երեւայ՝ թէ հազիւ և ոչ ընդ երկար կրնայ համբերել բռնուածն: Իսկ աստուածայեան կանն յետին հաճութեան ժպիտ մ'այլ տալով, իր անքննելի ծոցէն կու փչէ նորա շէն պատկերին վրայ շունչ մ'այլ. շունչ բանական, աննիւթ և անապական, որով բոլորովին կ'ըլլայ կատարուի մարդն. և հաղորդ աստուածային զօրութեան, աստուածային երազութեամբ մը ճանչնալով ինք զինքն, և ինչպէս և ուստի ըլլալն, միանգամայն աչքով և շրթ թամբ, թւօք և ծնօք, սրտիւ և բերանով, բանիւ և հողմով կանչէ՝ ԱՍՏՈՒԱՎ ԻՄ:

Հ. Ղ. Մ. Ա.

Դեղալոս¹:

Դեղալոս յայնժամ ի ծանրատաղտուկ պքսորն ի Լրետէ Փակ էր անդնդովք եւ ի հայրենին կարօտ ի յերկրէ:
 « Թեպէտ ըզցամաք արգելու, ասէ, եւ զալիս ծովուն,
 ,, Սակայն առաջի մեր բաց են երկինք, երթիցուք ընդ սոյն.
 ,, Թե եւ համայնից տիրեսցէ Մինովս, ոչ տիրէ օդոյս », .
 Ըսէ, եւ անդէն նորոց արհեստից անկանի ի յոյզ:
 Փոխէ ըզբնութիւն, փետուրըս հաւու արկանէ ի կարգ.
 Օ երկայն ըզփոքու յարելով ըզհետ ի կարճէն ցաւագ:
 Որ այնպէս գողցես ի բնուստ էր աճեալ ի զառ ի վերակ,
 Իբր ի հովուական շարին յերգիօն տողազոյզ վարսակք.
 Եւ լարով ընդ մէջ եւ զծայրսն մոմով պընդէ հաստատուն,
 Դալարէ դուն ինչ՝ զի ճըշգրիտ ի տիպ գործեսցէ հաւուն:
 Մանուկն Իկարէ կացեալ առնթեր, եւ բնաւ անգիտակ,
 Թե անձամբ անձին ըզմահականացուն հինէր ըզվտանգ.
 Օ ուարթերես դիմօք՝ մերթ ըզփափկահերս ընտրէր ի փետրոց
 Յորոց ի շարժիւն բաւեսցէ շնչել հեզասիգ հողմոց.
 Եւ մերթ ըզխարտեալ մոմըն լըմելով բոյթ մատին ի ծայր,
 Մանկաբար խաղուք ըզհօրն արգելոյր սրխրալի արար:
 Ձեռնարկեալ գործոյն մինչ յամբօկ եհաս՝ կշռեցաւ յայերս.
 Ինքնին իսկ ճարտարն յեցեալ յերկոսին յիւրակերտ ի թեւս,

1. Դեղալոս է մին ի ճարտարահիւս այլաբանութեանցն Ուիլիէայ. իսկ Թարգմանութիւնն միոյ ի հարց մերոց, երիցագոյն քան զմեզ ժամանակաւ. զոր յանուանէ ոչ ունիմք. աստուածայեան արեւ:

Լսաւ եւ զորդի գաստիարակեալ, « Իկարէ որդեակ,
 „ Ինդ միջինն ընթաց, խրատ տամ քեզ, ասէ, շաւիղ անվտանգ.
 „ Գուցէ ընդ խոնարհ թէ գնաս ընդ ուղի, յալեաց ծանրասցին,
 „ Եւ թէ ընդ բարձունս, խանձոտին փետուրքդ ի բոց հըրատին.
 „ Ինդ երկաքանչիւր հետոցն ընդ միջին թռիւր որդեակ իմ.
 „ Եւս պատուիրեմ չայելքեզ համբուն ի դէմն Եզդին.
 „ Եւ ընդ Եզդն մեծ կամ ընդ մերկանդամ ընդ հայկեան նիզակ
 „ Ի տէրակեցես. առաջնորդութեանս իմ լեր հետեակ „
 Եւ նրմանապէս թելադրեալ նրմին զօրէնս թռչանաց,
 Եւ հըմուտ ուսոցն ասպա զանծանօթ թեւսն յարմարեաց.
 Եւ զոյգ ընդ խրատուն թանան համօրէն երեսք ծերունիք,
 Եւ զոյգ ընդ գործոյն սասանին ի դող բազուկք հայրենիք.
 Համբոյր ետ անդարձ, եւ թեւատարած թռեալ առաջին,
 Եւ սիրտն երկիւղիւ զողայ տատանի ի տես ուղեկցին.
 Օ որօրինակ հաւ՝ որ առ ի բարձուէ ընտանի բունոցն
 Ի զմատալ ձագուցն արձակէ երամ ընդ այերս օդոյ,
 Ձայներ զիւր կրնի եւ ի մահառիթմն մարգէր արհեստ.
 Բախէր ինք զիւր թեւս, և զորդոյն դիտէր բախին զուգահետ...
 Բայց այն ինչ մանուկն ըսկըսաւ խայտալ բուռն թռչանօք,
 Ի անկական աշխոյժք եթերաց բարձանց վառին տենչանօք.
 Եւ զառաջնորդին լըքեալ ըզշաւիղ թռուցեալ ի բարձունս,
 Ի սաստիկ տօթոյն կակղի հոտաւետ թեւոցն ամբողջին.
 Հալեալ էր մոմայն. ինքն ըզմերկանդամն շարժէր ըզբազուկս.
 Ի թեւոց թափուր եւ ոչ դոյզն մի ընկալեալ ըզսիւք.
 Եւ թռնէր հայրակոչ յալիս կապուտակ ջուրցն սուզանին,
 Իր եւ յայսմանէ ընկալաւ այսօր զանուն ըզնորին.
 Եւ հայրն հիքացեալ, այլ ոչ եւրս հայր, « Իկարէ՛, ասաց,
 „ Իկարէ, ո՛ր ես, եւ կամ յոր գաւառ քեզ հանդիպեցայց.
 „ Իկարէ... », ասաց, եւ ի ծուփս ալեաց փետուրս նըշմարէ.
 Ինէ՛ծ զիւր արուեստ, ամփոփէ զմարմին, զանուն տեղն ասէ :

ՈՎԻԴԻՍ

Շեշտ կամ Շեշտոռնն ձայնի :

Շեշտ բառը այլ և այլ նշանակու-
 թիւններ ունի. երբեմն կ'արտայայտէ
 ձայնին զանազան աստիճաններն՝ լե-
 զուի մը բառերն արտասանելու համար,
 երբեմն վանկի մը վրայ ձայնին մասնա-
 ւոր ոլորումը, երբեմն ալ իբրեւ այդ ոլոր-

ման հանգամանքը ցուցանող նշան մը:
 Շեշտահէ, քերականական բացատրու-
 թեամբ, վայելուչ յարմարութեամբ
 շեշտերն դասելու արուեստը. իսկ լե-
 զուի նկատմամբ մտածելով, իւրաքան-
 չիւր բառի, ըստ ընդհանուր կրից բա-
 նին, և իմաստին մէջ բռնած տեղոյն
 համեմատ, ձայնի միջոցով և առանց